

Roman Kamiński

Kołbacz, gm. Stare Czarnowo, woj. szczecińskie

Informator Archeologiczny : badania 14, 199-200

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Założono trzy wykopy badawcze: wykop I, o wymiarach 20 x 2 m, przeciął majdan oraz stok północny stożka właściwego; wykop II, o wymiarach 10 x 2 m, założony w centralnej partii poziomu dolnego gródka oraz wykop III, o wymiarach 5 x 2 m, zlokalizowany na północ od krąwędzi fosy, na przedpolu obiektu.

W wyniku badań ustalono, iż na całej powierzchni stożka występowała warstwa kulturowa, o miąższości 30-50 cm, dość jednolita w swej strukturze. Tworzył ją brunatny piasek, w obrębie którego występowały grudki polepy, węgielek drzewny oraz materiał zabytkowy.

W centralnej partii majdanu gródka stwierdzono warstwę rumowiskową, z ogromną ilością polepy i węgla drzewnego, będącą pozostałością po stojącej tu niegdyś wieży drewnianej. Duże bryły polepy z negatywnymi bierwion drewnianych potwierdzają jej obecność w tym miejscu.

Nie udało się ustalić kształtu odkrytej wieży ze względu na wkopy nowożytne, zlokalizowane w centralnej partii majdanu.

Na północnym stoku stożka odkryto ślady po słupach, będące najprawdopodobniej pozostałością po palisadzie, otaczającej majdan stożka.

Poniżej warstwy kulturowej natrafiono na warstwę nasypową, o miąższości około 40-50 cm, w postaci żółtego piasku, spoczywającą na warstwie pierwotnej próchnicy. Warstwa nasypowa powstała w trakcie wybierania fosy, ziemia bowiem uzyskiwana z fosy posłużyła do podwyższenia stożka.

Wykop, założony na terenie poziomu niższego, przylegającego do stożka od strony południowo-wschodniej, ujawnił obecność warstwy kulturowej, bez jakichkolwiek śladów zabudowy.

Być może, ta zbliżona do trójkąta płaszczyzna była również otoczona palisadą i spełniała funkcję dodatkowego dziedzińca o charakterze gospodarczym.

Uzyskany materiał zabytkowy w postaci ceramiki, gwoździ, haków i podkowy pozwala datować gródek na 2 połowę XIII-XIV wieku. Uległ on zniszczeniu na skutek pożogi, o czym świadczy, odkryta intensywna warstwa spalenizny.

Materiały zostały złożone w Dziale Archeologii Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu.

KOŁBACZ, gm. Stare Czarnowo
woj. szczecińskie

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Szczecinie

Badania prowadził mgr Roman Kamiński
/autor sprawozdania/. Finansował WKZ
w Szczecinie. Trzeci sezon badań. Zespół
pocysterski.

Badania koncentrowały się głównie w otoczeniu domu opata na terenie klasztoru przy skrzydle wschodnim /wykop VI/. Zrealizowano kolejno dwa wykopy VII i VIII.

W wykopie VII, usytuowanym po wschodniej stronie domu opata, odsłonięto kolejny filar kamienny będący jednym z elementów konstrukcyjnych budynku stojącego prostopadle do obecnej bryły istniejącej budowli. Filar usytuowany jest na osi ściany północnej, która zamykała budynek poprzeczny od strony południowej. Uchwycenie fundamentów ściany północnej tego budynku stało się niemożliwe z uwagi na zniszczenia, jakie poczyniły wkopy do kanalizacji.

Wraz z filarem odkryto fundamenty budynku łącznika pomiędzy domem opata, a sąsiednią gospodą. Budynek ten datowany jest materiałem archeologicznym i ikonograficznym na wiek XVIII.

W odległości około 20 m na północ od ściany szczytowej domu opata w wykopie VIII odsłonięto fundamenty XVII-wiecznego parkanu biegnącego wówczas pomiędzy zabudowaniami domu opata, a bramą wjazdową, prowadzącą na dziedziniec przed skrzydłem wschodnim klasztoru.

W wykopie VI realizowanym, od roku 1979, odsłonięto na długości 13 m ławy fundamentowe i fundamenty ściany wschodniej skrzydła wschodniego wraz z podziałami wewnętrznymi. Odkryto narożnik skrzydła południowego. W części północnej wspomnianej ściany wschodniej natrafiono na przerwę w fundamencie kamiennym ze śladami sklepienia. Sugeruje to wykorzystanie wody z kanału dla celów gospodarczych lub sanitarnych wewnątrz klasztoru.

Przy murze skrzydła wschodniego natrafiono na szereg konstrukcji drewnianych, które tworzyły w tym miejscu mały most lub kładkę nad kanałem. Z dna kanału zebrano materiał ceramiczny /XII-XIII w./.

Badania będą kontynuowane,

KRAKÓW-Ludwinów ul. M. Konopnickiej	patrz wczesne średniowiecze
KRAKÓW-Stare Miasto /badania Muzeum Archeologicznego/	patrz wczesne średniowiecze
KRAKÓW-Wawel Rejon VIII	patrz wczesne średniowiecze
KRĘSKO, gm. Brzeg Dolny woj. wrocławskie	patrz wczesne średniowiecze
KRAKÓW-Stare Miasto ul. Gołębia 16, ul. Solskiego 14, Pl. Szczepański, Rynek Główny 44, ul. Sławkowska, ul. Floriańska 13	PP Pracownie Konserwacji Zabytków Pracownia Archeologiczno- Konserwatorska Oddział w Krakowie